

Kompas bew.net

28/03/26

Kompas

Thema: 'Ruimte'

Welke 'ruimte' geven we aan zorg?

High Level: ruimte voor zorg in
de brede maatschappelijke
context.

Welke 'ruimte' geven we aan zorg?

Gedetailleerde omschrijving:
ruimte voor zorg in fysieke,
sociale en organisatorische zin.

Kompas bew.net

28/03/26

Caruna

Ook 'derde plekken' en 'tweede mantel'
bepalen de zorg !

Caruna?

caruna

Dialogue sur la place des soins
dans la société de demain

—

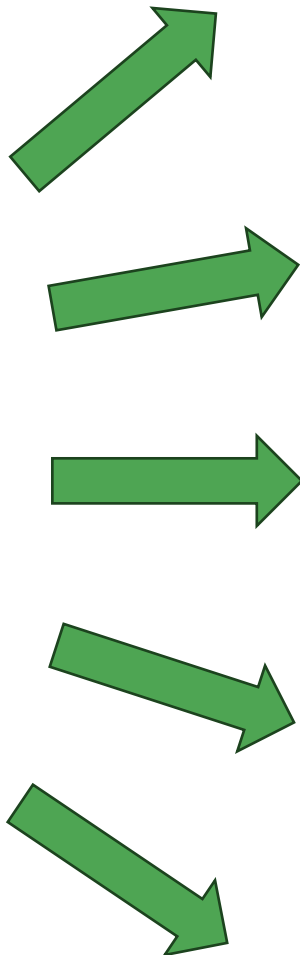
Dialoog over de plaats van zorg
in de samenleving van morgen

Zorgcrash

**Zorg onder
druk**

Individualisering en polarisering

Prestatiegerichte – mannelijke - samenleving

Economische logica

Uitbesteden van zorg

Afstraffen onbetaalde zorg

Zorg

als aandacht (caring about)

als verantwoordelijkheid (taking care of)

als handeling en competentie (caregiving)

als responsiviteit (care receiving).

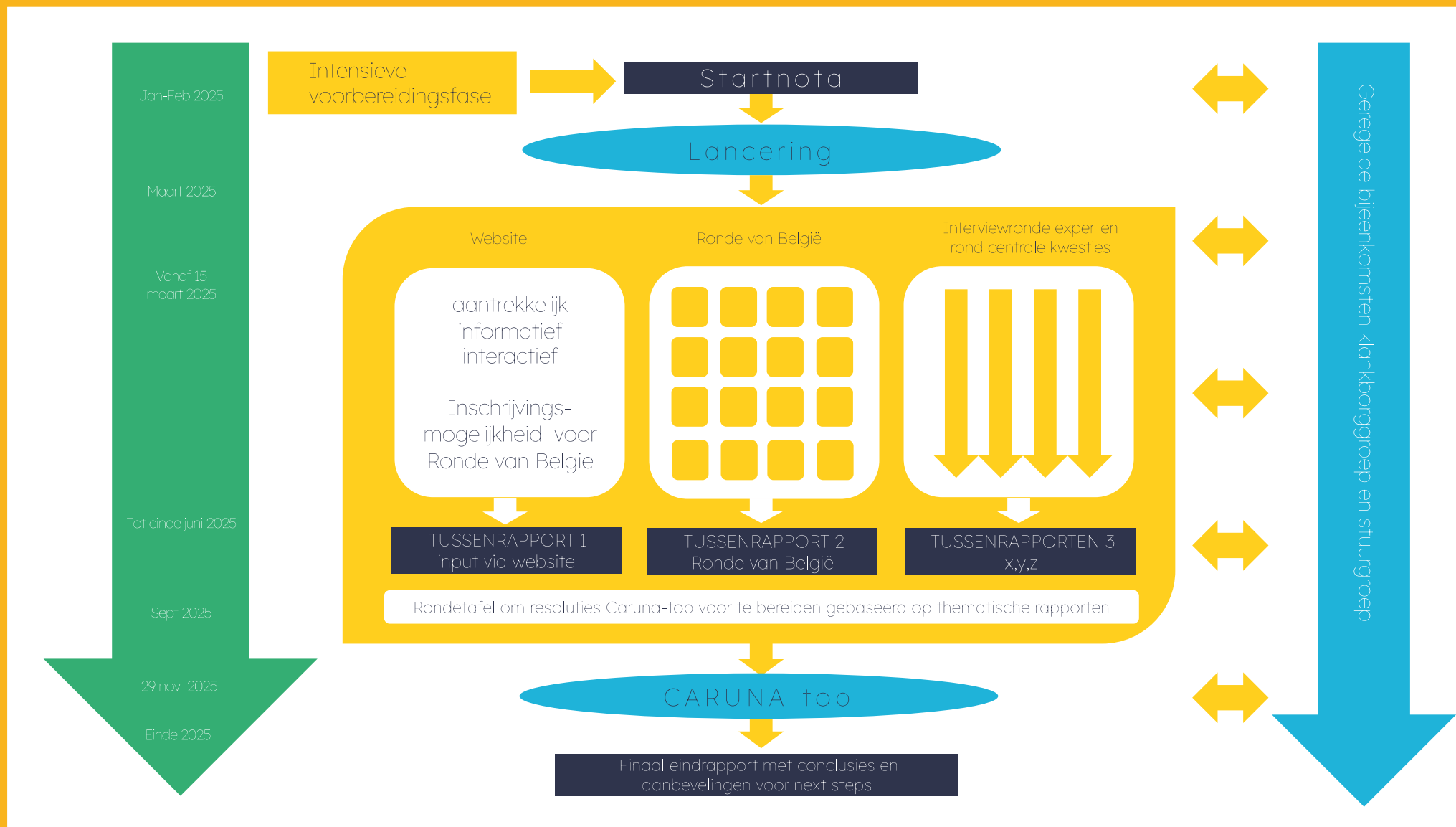
**Zorg herwaarderen als
fundament van menselijk
handelen**

Joan Tronto - zorgintegratie

“Mijn raad aan jonge politici is: wat het beleid ook is waar je mee bezig bent en of het nu om mensen, instellingen, de samenleving of de planeet gaat, hou altijd de zorgdimensie voor ogen.”

Hoe: een procesarchitectuur met verschillende bouwstenen

caruna

thema's – 31 resoluties

1. Gemeenschap als kompas: het belang van publieke ruimte en derde plekken
2. Figuurlijke publieke ruimte: activisme en tegenkracht
3. Zorg als organiserend principe, in plaats van groei de draagkracht van mens en natuur overschrijdt.
4. De onzichtbare ruggengraat: tijd voor waardering voor (in)formele zorg.
5. Betekenisvolle zorg: vertrouwen geven in plaats van elk risico te willen vermijden.
6. Een bredere kijk op preventie: gedragen door beleid en gemeenschap.
7. Zorg voor de planeet is zorg voor de samenleving.
8. Herwaardering van zorgwerk
9. Solidariteit als doorleefde praktijk en leidend principe
10. Postdisciplinair denken en de-professionaliseren
11. Internationale solidariteit

thema's – 31 resoluties

1. Gemeenschap als kompas: **het belang van publieke ruimte en derde plekken**
2. Figuurlijke publieke ruimte: activisme en tegenkracht
3. Zorg als organiserend principe, in plaats van groei de draagkracht van mens en natuur overschrijdt.
4. De onzichtbare ruggengraat: tijd voor waardering voor (in)formele zorg.
5. Betekenisvolle zorg: vertrouwen geven in plaats van elk risico te willen vermijden.
6. Een bredere kijk op preventie: gedragen door beleid en gemeenschap.
7. Zorg voor de planeet is zorg voor de samenleving.
8. Herwaardering van zorgwerk
9. Solidariteit als doorleefde praktijk en leidend principe
10. Postdisciplinair denken en de-professionaliseren
11. Internationale solidariteit

Derde plekken?

- komt uit het werk van socioloog Ray Oldenburg
- beschrijft dat mensen naast thuis (first place) en werk (second place) ook een derde sociale omgeving nodig hebben waar ze zich kunnen ontspannen, anderen ontmoeten en spontaan sociaal contact hebben.

Tweede mantel ?

- Mantelzorg is de eerste zorgpartner (vaak voor de professionele zorg)
- Tweede mantel is een begrip uit OKRA-context en benadrukt het belang van sociale connectie.

- De ruimtelijke ordening moet een sociale toets invoeren om **derde plekken** en ontmoetingen aan te moedigen. Lokaal moeten we mogelijk maken dat zowel publieke als private ruimtes worden ingezet als ontmoetingsplaatsen **voor verenigingen**, groepen, ...
- We creëren gemeenschappelijke ruimtes op lokaal niveau. Deze worden beheerd door lokale actoren, in het bijzonder de gemeenten. We bouwen zo bruggen tussen burgers, zorgverleners, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen.
- Onder meer CM opent zijn deuren om zo ruimte te creëren voor collectieve initiatieven.

Drie pijlers als motor voor verandering

1. **Visie**
2. **Coalitievorming**
3. **Acties**

1

Visie

- Radicaal
- Zorg in het hart van de samenleving
- Zorg als uitgangspunt
- 13 kernthema's als kader
- “Caruna”-label voor inspirerende initiatieven
- Ook binnen CM

2

Coalitievorming

- Coalition of the willing
- Uit alle geledingen van de samenleving
- Ambassadeurs-platform: motor van Caruna
- Initiatieven verbinden

3

Acties

- Nog onder embargo...

Bedankt!

